

Egész hasábokat irnak a francia párisi lapok arról, hogy mi fog történni, ha a német kormány hivatalosan beszünteti a passzív ellenállást. A legnagyobb óvatosságra intik Poincarét, mondván, hogy Stresemann ígéretét nem lehet készpénznek venni. Ha a jóvátételi kérdés általános szabályozása kedvező eredményre vezet, akkor szóbjöhet a kiűrités határidejének megrövidítése. Sok hiteltre talált az a londoni jelentés, hogy Stresemann és a kormány állása megrendült.

A Reuter félhivatalos jelentése megcáfolja azt a hirt, hogy lord Curzon és Baldwin között nézeteltérés merült fel.

A vasuti tisztviselők új kormányt várnak.

Egy szocialista lap jelenti: A birodalmi igazságügyminiszter felszólította a birodalmi főügyészt, hogy sürgősen vegye vizsgálat alá a bajor forgalmi tisztviselők egyesületének azt a szigorúan bizalmas rendeletét, amelyben a tisztviselők viselkedésükre vonatkozóan kaptak utasítást, hogy a birodalom elnökének felszólításával szemben egy új kormányt engedelmeskedjenek. Az igazságügyminiszter azzal is megbízta a főügyészt, hogy szükség esetén hazárdulds címén indítsa meg az eljárást az egyesület vezetője ellen.

Jugoszláv csapaterősítés a bolgár határon.

A Bolgár Távirati Iroda jelenti: A nyugalom helyreállt azokban a kerületekben, ahol a kommunisták zavarokat támasztottak. Egyedül a legfontosabb Ferdinandó környékén tartják még magukat a lázadók, ahol azonban a katonai műveletek rendben folynak. Hír szerint több bandavezér öngyilkosságot követelt el, egyik-másikat pedig saját híveik koncolták fel. A lázadók közül sokan fegyverestől megadták magukat. Megállapították, hogy orosz katonai fegyverrel voltak felszerelve.

A kommunisták, akiknek eddig 25 lázadási kísérletét verték le, az ország távolabbi vidékein újabb felkelésekkel próbálkoznak meg, melyek

Politikusok titkos összejövetele.

A berlini politikai rendőrség az elmúlt éjszaka magánházaiban tartott politikusokból álló összejövetelt leplezett le. Az összejövetelt a beültött berlini önvédelmi rendőrség volt vezetője hívta össze. Ami után felmerült az a gyanu, hogy a beültött berlini önvédelmi rendőrség összejöveteléről van szó, az összejövetel 19 résztvevőjét előállították a rendőrségre.

Az elszakadni készülő Rajna-vidék.

Düsseldorfból jelentik, hogy a szeparatisták úgy számírnak, hogy a lakosság szeptember 30-án külön vonatokkal tízezrével fog özönlöni a rajnai köztársaság megalakítására. Berlini kormánykörökben hangoztatják, hogy kételkednek az elszakadási mozgalom sikerében, ezt a meggyőződést a ruhrvidéki lakosság képviselőivel minap történt tárgyalásokra alapítják.

Egy jelentés szerint Németország ügyeinek vezetését háromtagú direktórium veszi át. A belső zavarok egyre komolyabbak. A Rajna-vidéken bizonyára francia befolyás alatt az elszakadási törekvések folyton erősödnek. Állítólag vasárnapra tervezik a Rajna-vidék elszakadásának proklamációját. Egy hír szerint Bajorországban a jobboldaliak puccsra készülnek és Hitler, az ismert vezért teszik meg az ország diktátorává.

erősen foglalkoztatják a kormánycsapatokat.

A jugoszláv kormány elhatározta a bolgár határon levő csapatok megerősítését, hogy megakadályozza az irreguláris bandák átörsését a határon. Az irreguláris bandák létszámát mintegy 25 000 emberre becsülik.

A szerb kormány Szófiából hivatalos meghívást kapott pénzügyi konferenciára, amelynek helyéül a bolgár kormány Szófiát jelölte meg és időpontját október 2-át. A bolgár kormány azt ajánlja, hogy ezen a tanácskozáson folytassák a Nisben megkezdett tárgyalásokat a jugoszláv-bolgár határ biztosítása körül.

Két hétre ítélték az Új Nemzedék munkatársát.

(A Szeged tudósítójától.) 1921 október 13-án a Szegedi Új Nemzedék hasábjain Nagy Sándor hírlapiro cikkel írt igen éles és sértésekkel teli hangon Olejnyik József ellen, aki a szegedi szociáldemokrata pártnak régi befoiyásos tagja és a vasutasok szakszervezetének egyik vezetője volt. Rágalmazó kitételekkel nemcsak Olejnyiket illette, hanem azokat a szociáldemokrata párttagokat is, akiket ő a párt vezetésében nevezte Olejnyik munkájának, amelyet ő a forradalmak alatt a szociáldemokrata párt kebelében végzett. Cikkében — amelynek címe „Két kommunista vezér internálása” alcíme, pedig „Olejnyik Józsefet és Deli Károlyt Zalaegerszegről vizsgáljuk” volt — többek között a következő kitételek fordulnak elő: „Olejnyik és Deli közismert altagjai voltak a penészes virágot termő szegedi proletárdiktatúrának. Olejnyik József a kommunista párt elnöke volt. Az egyesülés és a testvéri kézifogas munkáját ő végezte el a szegedi szociáldemokrata párt és a kommunista párt között”. „Mídon ily módon a kommunisták elnöke lett, berugva a hatalomtól, proletár kegyetlenséggel írt rá a szegedi társadalomra.” Nagy Sándor még a következőket írja: „Forradalmárnak indult és betörő lett.” „Autón járt s mindenütt megjelent, ahol csak mérgezni és rombolni lehetett. Hírvány táborára istenítette s vakon követte dolyfós utasításait.”

Ezek a kitételek és általában az egész cikk olyanokat állít, hogyha azok valódiaknak bizonyulnának, egyrészt bünvádi eljárást kellene folytatni tenni Olejnyik ellen, másrészt pedig őt a közmegegyezésnek tennék ki.

Nagy Sándornak ma délelőtti kellett felelnie rágalmazásáért a bíróság előtt. Wild Károly tanácselnök dr. Rácz Andor és dr. Molnár István törvényszéki bírákkal délelőtti 11 óra után vonult be a terembe. A főmagánvádlót dr. Eisner Manó segédje, dr. Burger Béla képviselte nagy felkészültséggel, míg a vádlottat dr. Gróf Árpád helyett dr. Balogh Béla védte.

Wild Károly elnök először is békülésre szólítja fel a feleket.

Nagy Sándor vádlott: Bennem meg volna a hajlandóság a békülésre.

Olejnyik József: Olyan súlyos és becsületbe vágó vádakkal illettek engem, hogy nem lehet ezt az ügyet békésen elintézni.

Néhány percig a két fél tárgyalásra vonul vissza.

Dr. Balogh Béla védő fölpattant helyéről és igen energikus hangon a következőket mondja: Kivánom, hogy vonják vissza a följelentést és a perköltsegeket fizezsek meg!

Dr. Burger Béla ezek után kizártnak tartja a békülést.

Elnök Nagy Sándor személyi adatait veszi föl. Ezekben többek között előfordul, hogy kereskedelmi érettségije van és egyszer volt elítélve 3000 koronára sajtó útján elkövetett rágalmazásért.

Wild Károly ezután ismerteti a vádat. Fölolvassa az inkriminált kitételeket, majd Olejnyik József vádiratát, amelyben az 1914. évi XIV. t.-c. értelmében kéri a vádlott megbüntetését.

Ezután Nagy Sándor mondja el terjedelmes beszédében védekezését. Nem érzi magát bűnösnek. A cí-kért a felelősséget vállalja. Jogos közérdekből írta. Minden nemzetellenes embert lesújt a törvény. Ismerie hírből Olejnyiket és bomlasztó munkáját. Ezután a kommunizmusról beszél. Majd május 7-éről, amikor visszatért a hatalom a polgárság kezébe.

Olejnyik itt főember volt — folytatta Nagy Sándor —, a pártnak egy főexponense. Nem volt szociáldemokrata párt, hanem kommunista párt. Majd azt mondja, hogy Olejnyik kényszerítette a vasutasokat a szakszervezetbe. Rendőri felügyelet alá helyezték, internálni akarták.

Ő az adatokat Stadler István rendőrkapitánytól kapta hivatalos iratok alapján. Ezután az 1921-ben főlobbanó „vörös tüzekről” beszél. Föl akarja hívni a társadalom figyelmét, hogy vigyázzanak. Örült, hogy ezeket az embereket internálni fogják. Más mondanivalója nincs.

Olejnyik József fennírta indítványát. Kívánja a vádlott megbüntetését.

Ezután Wild Károly elnök a rendőrségi iratokat ismerteti. Ezek szerint hivatalos jelentés alapján indult eljárás Olejnyik ellen. A rendőrség internálni akarta. Ez ellen Olejnyik a belügyminiszterhez felebbezett 1921 október 12-én. Március 8-án a belügyminiszter 3599—921. szám alatt leirt a kerületi főkapitányhoz: megváltoztatta a rendőrség határozatát, mellőzi az internálást, mert beigazolást nyert, hogy Olejnyik a forradalom alatt mérsékelt magatartást tanúsított. Nem indokolt jelenlegi viselkedése sem internálásra.

Felolvassa ezután a Máv. üzletvezetőség leiratát. Azért bocsátották el a szolgálatból, mert három napot igazolatlanul mulasztott. Vizsgálatot nem indítottak így ellene.

Balogh Béla védő ezután a bizonyítás kiégészítésére tesz indítványt. Több megjelent tanu kihallgatását kéri. Többek között Taly Tibor, Schmidt Ferenc műhelyfőnök, Ledermüller Gyula kihallgatását.

Dr. Burger Béla rndítványozza a jegyzőkönyvek felolvasását. A bizonyításnak nincs helye közérdekből sem. Nagy Sándor tiltott dolgokat közölt folyamatosan levő ügyről.

— A szociáldemokrata pártnak — mondja Burger Béla — védelem nem kell. Bizonyítja a párt alkotmányos működését. Vázolja a szocialisták külföldi működését. A párt sohasem szolgált bomlasztó célokat. El kell olvasni a párt választási programját. Nincs ebben más, csak demokrácia. A parlamentben huszonnégy szociáldemokrata képviselő ül, akinek külföldi összeköttetéseit nem egyszer vette igénybe a kormány.

Kifogásolja a valódiság bizonyítását, mert a határidő lejárt. Olejnyikről mindentki tudja, hogy mérsékelt ember. Bizonyítja ezt Pálffy József, Wimmer Fülöp, Borbola rendőrtanácsos és még sokan.

A védő megnevezett tanu elfogultak és egyoldalúak. A vádakat megdöntötte a belügyminiszter leirata. Ezek a tanu az ÉME tagjai, nem fogadhatók el elfogulttan tanuknak. Ha a vádlott csak egyetlen kitéltet nem tud bizonyítani, az elegendő arra, hogy súlyos ítélet hozzon a bíróság. Több kitéltre a védelem nem is nevezett meg bizonyítást.

Ezután ismertetni akarja dr. Burger Béla, hogy hogyan készült az internálási eljárás Olejnyik ellen.

Elnök: Ez nem tartozik ide.

Ezután a bíróság határozathozatalra vonul vissza.

Amikor Wild Károly ismét megírja a tárgyalást, bejeleni, hogy törvényszék a valódiság bizonyítását nem rendelte el, mert az ügyet így is el lehet bírálni.

Dr. Balogh Béla ez ellen felfolyamodást jelent be.

Dr. Burger Béla a vádat fennírta. A bűnösség kimondását kéri. Rosszhíreműséggel írta Nagy Sándor a cikkel, szenzációhajászásból.

Dr. Balogh Béla felmentést kér. Megállapítja, hogy Olejnyik tényleg kommunista volt. Nagy Sándor végigharcolta a háborút, nem érdemel büntetést.

Nagy Sándor: A nemzeti irányzat törhetetlen híve, bizik az igazságban.

A bíróság ítélethozatalra vonul vissza.

Mintegy negyedórai tárgyalás után Wild Károly kihirdeti a törvényszék ítéletét.

Bűnösnek mondta ki a törvényszék Nagy Sándort sajtó útján elkövetett rágalmazás és becsületsértés miatt, mert olyan dolgokat állított, amelyeknek valódiságuk esetén közmegegyezésnek tenné ki a főmagánvádlót.

Az 1914. évi 41. t.-c. alapján 14 napi fogházra és ötvenezer korona pénzbüntetésre ítélte Nagy Sándort. Az ítéletet a Szeged című napi lapban közzé kell tenni. Ezenkívül megállapít negyvennyolcezer korona perköltséget. Súlyosbító körülménynek vették büntetett előéletét, enyhítőnek hazafias felbuzdulását.

Dr. Burger Béla: Nem célja a büntetés, csupán erkölcsi elégtétel kellett.

Nagy Sándor és védője felebbezett az ítélet ellen a Táblához.

— A létszámcsoökkentési törvény a hivatalos lapban. A Budapesti Közlöny csütörtöki számában megjelenik a tisztviselői létszámcsoökkentésről szóló törvény, mely lapközleményekből főbb vonásaiban ismeretes.